

[Finansministeren.]

af denne størrelse. Både penge- og finanspolitikken blev vel strammet gentagne gange såvel i 1969 som i 1970, men ikke mindst de særlige overgangsvirkninger ved kildeskattens indførelse, herunder eftervirkningerne af det skattefrie år i 1969, førte til, at disse ændringer af den økonomiske politik, som måske burde være kommet noget tidligere, ikke hurtigt nok fik drejet udviklingen på betalingsbalancen i den rigtige retning. Vi er nu nået ud af disse overgangsvirkninger på indkomst og forbrug og opsparing, og såfremt eksportfremgangen kan fortsætte som sidste år, skulle der være mulighed for den nødvendige, omfattende og hurtige reduktion af uligevægten over for udlandet.

Trods det store betalingsbalanceunderskud i 1970 viste der sig mod årets slutning tegn til en begyndende stabilisering af den økonomiske udvikling herhjemme, og disse tendenser træder tydeligere frem i begyndelsen af 1971, som det også er nævnt. Især for det private forbrug og boliginvesteringerne er indtrådt et roligere forløb. Påbegyndelserne af boligbyggeri ligger nu noget under det ekstraordinært høje niveau i 1969, men der er fortsat tale om et højt investeringsniveau. Et meget tilfredsstillende træk i udviklingen er det, at den påbegyndte stabilisering er opnået under fastholdelse af høj beskæftigelse. Helt frem til midten af marts har ledighedsprocenten ligget på samme meget lave niveau som i 1970.

Den aktuelle udgangsposition må således give grundlag for en vis optimisme, når den sammenholdes med regeringens oplæg til den økonomiske politik for 1971. Selv om statsbudgettet må spille en central rolle i den konjunkturstabiliserende politik, har udviklingen både herhjemme og i udlandet klart vist, at finanspolitiske ændringer må underbygges med pengepolitiske. Erfaringen viser også et tydeligt behov for, at penge- og finanspolitik må suppleres med en indkomstpølitik, der gennem aktiv påvirkning af konkurrenceforholdet til udlandet kan bidrage til at forøge eksporten. Denne sammenhæng er hyppigt blevet understreget af regeringen, senest ved økonomiministerens tale her i tinget den 17. marts.

Det finanslovsforslag, vi nu lægger sidste hånd på, skal derfor ikke kun vurderes ud fra sit finanspolitiske indhold, det rummer

tillige vigtige penge- og indkomstpølitiske elementer. Efter ændringsforslagene skulle kasseoverskuddet blive over 3 milliarder kr., som jeg før nævnte, hvilket i sig selv ville indebære en reduktion af likviditeten i samfundet af stort set samme størrelse. Med den stramme udgangssituation vil der kunne blive behov for, at Nationalbanken modvirker denne reduktion. Det store overskud lægger dog under alle omstændigheder op til en fortsat stram pengepolitik. Nødvendigheden heraf er også blevet stærkt understreget af Nationalbanken bl. a. i forbindelse med diskontoned sættelsen i januar.

Finanslovens sammenhæng med regeringens indkomstpølitik kommer især til udtryk deri, at statens egne lønforhandlinger med tjenestemændene har holdt sig klart inden for de indkomstrammer, der blev opstillet sidste efterår. Det er regeringens hensigt at fastholde denne linje i indkomstforhandlingerne med andre grupper.

Også ved den bredere vurdering af statsbudgettet for det kommende finansår når man til, at det opfylder de krav, som den økonomiske situation stiller. Jeg anser det imidlertid for meget vigtigt at få understreget her, at vi ikke blot står over for et kortfristet problem, som vil finde sin løsning i løbet af det kommende finansår. Vi står ved begyndelsen af en periode på adskillige år, gennem hvilke vi etapevis skal ændre balancen over for udlandet fra underskud til et ikke ubetydeligt overskud. I perspektivplanredegørelsen er dette flerårige tilpasningsproblem blevet fremholdt med al ønskelig tydelighed. Den tilbageholdende linje, som kendetegner alle dele af den økonomiske politik i 1971, må ikke opfattes som en kortvarig overgangsforeteelse. Den må som hovedlinje fastholdes i de kommende år. Det medfører en forpligtelse for folketinget til at holde igen med lovgivning, der fører til nye udgiftsstigninger og til udvidede personalekrav i de offentlige institutioner. Selv om eftertrykket vil skifte fra periode til periode, kan den almindelige holdning til krav om øgede offentlige udgifter og om stigende privatforbrug ikke undgå at blive påvirket af nødvendigheden af en omfattende forbedring af betalingsbalancen.

I den tilslutning, der er givet fra de tre ordførere for regeringspartierne til finanslovsforslaget, har jeg også forstået, at der er